

Hans Maier

**Svět bez křesťanství –
co by bylo jinak?**

CDK 2014

Hans Maier byl v letech 1970–1986 bavorským ministrem školství a dnes je profesorem mnichovské univerzity. Německy vyšla jeho kniha pod názvem *Welt ohne Christentum – was wäre anders?* už počtvrté

a zaujala formou i tématem. Při čtení vyžaduje velkou pozornost, v rychlém spádu, který někdy působí až horečnatě, zahrnuje čtenáře početnými odkazy na vzájemné působení církve a světa s vlastním komentářem k němu. V šesti kapitolách popisuje autor stopy, které zanechalo křesťanství v západoevropské civilizaci (*Obraz člověka, Čas, Práce, Příroda, Stát, Umění*) a na konci knihy připojuje skromnou bilanci provedené analýzy.

V jedné méně náročné, snáze stravitelné kapitole o času ukazuje například, jak se časová linie od Adama po Krista stává jedinou historií původně dějin spásy člověka a jak vede k myslitelné historii celého lidstva. Vzniká světový čas, vymaňující se z područí jednotlivých míst a sociálních skupin. Kolik lidí ví, že např. v italských městech ještě ve středověku platil jiný čas v kláštřích a jiný mimo ně a že ještě hluboko v 19. století existoval podobně diferencovaný čas na evropském venkově? Velmi aktuální a také zajímavý je popis proměny našeho vztahu k práci, od potrestání prvních lidí, vyhnaných z ráje (v potu své tváře budeš jíst chléb ...), až po zotročení současných manažerů honbou za stále větším *ziskem*.

Maier je křesťan a nezakrývá to. Jeho úvaha vyznívá optimisticky a tady se ovšem vtírá otázka, zda opravdu vše, co předkládá jako křesťanské obohacení naší civilizace – a je toho hodně – je tak jednoznačně pozitivní, jak to vidí on. Také jeho volba ateistického „extrémisty“ (F. Nietzsche) jako příkladu alternativní podoby naší postmoderní civilizace bez křesťanského vlivu usnadňuje kladný pohled na křesťany a jejich vliv na evropskou civilizaci. Autor zastává názor, že ztráta interakce církve a světského pořádku by mohla vést k jakémusi zmrtnění světového vývoje do nudy, nebo naopak do nové koncentrace moci, podobné té, kterou jsme zažili v totalitních režimech 20. století.

Petr Kolář